

ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ ЕКСПЕРТИЗ В УКРАЇНІ

Анотація

У статті висвітлено актуальність проведення громадських експертиз в Україні, виявлено недоліки в їхній роботі та відповідному вітчизняному законодавстві.

Ключові слова: громадська експертиза, влада, Україна, громадянське суспільство, закон

Abstract

The article highlights the relevance of public examinations in Ukraine, identified shortcomings in their work and relevant domestic legislation.

Key words: public expertise, government, Ukraine, civil society, law

Вступ

Проблема проведення громадських експертиз в державі, де активно йде процес формування громадянського суспільства є надзвичайно актуальною. Здійснення громадського контролю може стосуватися всіх без винятку сфер діяльності влади. Воно покликане реалізувати закладений у Конституції України принцип народовладдя, убезпечити суспільство від свавільних дій представників влади в тих чи інших ситуаціях. І чим резонансніша справа, тим більш соціально затребуваною є громадська експертиза.

Результати дослідження

Цілком можна погодитися з думкою С. М. Зубарева про те, що громадська експертиза законопроектів є однією з найбільш дієвих форм громадського контролю за парламентською діяльністю. Хоча й ефективність такої експертизи залежить від низки істотних чинників, з поміж яких виділимо адекватність представництва суб'єктом експертизи громадських інтересів і повноту охоплення масиву законопроектів [1, с. 63].

Серед важливих проблем у реалізації громадської експертизи варто виокремити кваліфікаційний рівень з питань, щодо яких проводиться громадська експертиза діяльності органів місцевого самоврядування. Адже досить часто перешкодою на шляху до ефективної роботи експертизи є недостатня кваліфікація експертів – якісна експертиза потребує якісних знань. [2, с.50].

Інші науковці аналізують низку заходів щодо більш широкого запровадження в Україні експертизи діяльності органів публічного врядування з боку громадянського суспільства, наголошуючи на необхідності стимулювання суб'єктивної зацікавленості громадян та інституцій громадянського суспільства у проведенні громадської експертизи та контролю за діяльністю органів публічної влади; ресурсного та інтелектуального забезпечення інституцій громадянського суспільства; запровадження сучасних інтерактивних інструментів залучення громадян до експертно-контрольної діяльності тощо [3, с. 21].

Вивчення документації окремих громадських експертиз свідчить про недостатній фаховий рівень проведеної експертизи в Україні. Перше, що кидається у вічі – це надмірний формалізм у експертних пропозиціях, переповнених різного роду технічними зауваженнями, та у самих відповідях і реакції на отримані експертні пропозиції представниками влади. Крім того, деякі громадські експертизи відзначаються підозрілою однотипністю, що вказує не про наміри адекватного представлення громадських інтересів, а про формальне ставлення організації до своєї роботи.

Висновки

Таким чином, можна констатувати наявність низки проблем адміністративно-правового регулювання проведення громадських експертиз, Серед них виокремимо такі:

1) Відсутність єдиного спеціального нормативно-правового акту щодо громадської експертизи;

- 2) Відсутність у законодавстві переліку обставин, за яких об'єкти громадської експертизи підлягають обов'язковій експертизі. ї експертизи та неврахування експертних пропозицій;
- 3) Держава не сприяє проведенню громадських експертиз, не надавши належної системи гарантій для суб'єктів її проведення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Зубарев С. М. Общественный контроль за деятельностью государственных органов в условиях модернизации России : монография. М. : Финансовый университет, 2011. 184 с.
2. Нестерович В. Ф. Удосконалення правового регулювання проведення громадської експертизи діяльності органів місцевого самоврядування в Україні / В. Ф. Нестерович // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2019. - Вип. 1. - С. 45-54.
3. Радченко О. Громадська експертиза як форма суспільного контролю органів публічної влади в демократичній державі / О. Радченко, М. Іжа // Актуальні проблеми державного управління. - 2018. - Вип. 1. - С. 19-23

Герасимов Тимофій Юрійович – доктор історичних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: timger84@gmail.com

Кузнецов Всеволод Григорович – старший викладач кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: okkuznetsov@rambler.ru

Gerasymov Tymophiy – doctor of historical sciences, assistant of professor of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: timger84@gmail.com

Kuznetsov Vsevolod – senior lecturer of Philosophy and Humanitarian Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: okkuznetsov@rambler.ru